

Doma

Zdi se, da je košarkaško prvenstvo, ki se finalno končuje v Ljubljani, prineslo neko vrsto olajšanja. Končno se v sredstvih javnega obveščanja pojavljajo še kakšne drugačne novice in drugačen besednjak, kot: ukrepi, racionalizacija, davki, uravnoteženje, zniževanje, klestenje, prilagajanje, reforme, prenova, javni uslužbenci, upokojenski dodatki in kriza v vseh sklonih in oblikah. Saj ne da se ne, razlika je v tem, da se ne samo ta besednjak in da ni le negativizma, besedičenja, nasprotovanja, po katerekoli strani že, ampak je vmes vseeno vsaj ena svetlejša zvezda, čeprav je zelena in sestavljena iz več zvezdic, ki jim upam, tole ne bo preveč stopilo v glavo. Slovenci znamo biti silno krivični: hitro povzdigniti do neba in še hitreje zabiti do pekla. Čeprav se zavedamo vsi, da bo košarke kmalu konec, se mi zdi, da nam je zato le težje. Potem bo spet manj iger in manj kruha, problemi pa so se ta čas kvečjemu povečali. Berem, da ni več časa za dodatno zadolževanje. Kaj neki to pomeni? Bo zavladata panika? Bo letelo po vseh in vsakomur? Ne delam si, že zdavnaj ne, več utvar, kdo bo tole vse plačal. Milijon devetsto devetdeset tisoč Slovencev, tistih že živečih in nekaj manj še ne rojenih. Kakšnih 10.000 jih bo ušlo. Nekaterim ne bo čisto uspelo in bodo nekaj časa bivali na državne stroške, nekaterim pa je že in so na varni strani Alp ali pa zakona, ki jih več ne bo dosegel. Ne delajmo si torej utvar.

Za noben pesimizem ne gre. Bolj za realizem. Saj smo lahko jezni, ogorčeni, glasni. Seveda bomo protestirali, se grizli in se borili. Pa zato kaj bistveno drugače ne bo. SKEI zastopa svoje člane v gospodarskih panogah. Torej tam, kjer je trg neizprosni in ga ne zanima, ali imamo v Sloveniji krizo ali ne. Zanima jih, kaj znamo v naših podjetjih narediti, kako dobro in za kakšno ceno. To je vse. Zato se naše panoge prilagajajo že od osamosvojitve dalje, tudi izginilo je marsikaj (ne bom rekla, da ne tudi v žepu). Delovna mesta vztrajno ugašajo in včasih je občutek, da bi bilo bolje, če vlada

gospodarstvu ne bi pomagala preveč, saj ga njeni ukrepi bolj tepejo kot ne. V teh razmišljanjih se zavedam, da je težko biti pameten. SKEI vztrajno vodi politiko pogajanj v panogi. Morda plače po kolektivnih pogodbah niso velike, a naraščajo vztrajno. Skušamo biti občutljivi tudi za splošno stanje, pa hkrati zagotavljati vsaj ne nazadovanja socialnega in materialnega stanja delavcev. Verjamemo, da se v naših panogah tudi zaradi tega ne bodo zgodile odpovedi kolektivnih pogodb ki v mislih zaposlenih sploh nimajo svojega mesta, vsaj večinoma ne, bi pa jih odpoved pošteno udarila po žepu in še kje. V kratkem pričakujemo predloge za spremembe in dopolnitve kolektivnih pogodb s strani delodajalcev, tako so nam napovedovali in verjamem, da bodo potrebni veliki napor, da kolektivne pogodbe ostanejo vredne svojega imena. Berem »kisik za gospodarstvo«, predloge, ki so jih delodajalci posredovali vladi. Berem naše, sindikalne predloge, ki služijo istemu namenu. Pa priznam, ne vidim skupnega imenovalca. Vlada ga bo seveda morala najti, zato vlada tudi je, pa če ji priznavamo kakšno oblast ali pa ne. Spomnimo: demokracijo imamo, volitve, ustavo, parlament in vlado. S pooblastili in načelno odgovornostjo. Mi ji seveda nočemo pomagati, ker se to ne dela in ni spodobno. To je v naših glavah. Kot pribito. Verjamem, da bi lažje izvrševali navodila trojke kot iskali skupne rešitve z vlado (ki je, mimogrede naša). Do takrat, ko bomo odrasli, pa bo za nas veljala ocena novinarja, še mila, po svoje. Ah, razbijmo ogledalo. Takole je napisal:

»RAZMIŠLJANJA V ČLANKU AMERIŠKEGA NOVINARJA O SLOVENIJI

Obstaja država v Evropi, pod Alpami, ki meji sama s seboj in na Balkan. Tam živijo najlepše ženske, toda nataliteta zelo upada. Tam zaposleni največ delajo. Tam živijo ljudje na najbolj plodni zemlji, ki pa je neobdelana. Tam vlaki še vedno vozijo počasi in po cestah morajo voziti zelo počasi. V tej državi vsi igrajo nogomet, smučarji imajo svetovne športne dosežke in rekreacija jim je prioriteta. Vsi hitijo v službo, a vsi zamujajo. Osemurni delavnik traja deset ali več ur. Zdravstvo je brezplačno, ampak zdravljenje obvezno drago plačaš. Tam so svobodni

novinarji, ki napišejo in poročajo, kar se jim ukaže. Tam je svetovna kriza dobila državljanstvo in domicil. Javna naročanja so skrivnost, a državne skrivnosti javne. Tam vojne še ni konec, je zgodovina in boj še traja. Tam nepismeni pišejo zgodovino in najbogatejši so tisti, ki nikoli niso delali...«

Jesen bo prinesla marsikaj. Da bi le kakšno rešitev in ne le vprašanj.

Ekonomski podatki

Cene kmetijskih pridelkov pri predelovalcih so bile junija 2013 povprečno za 11,2% višje kot v juliju

2012: cene živali in živalskih proizvodov so bile v povprečju višje za 2,4%, cene rastlinskih pridelkov pa so bile v povprečju višje za 35,5%.

Po začasnih podatkih je bil izvoz v obdobju od I – VI 2013 / I – VI 2012 večji za 1,5%, uvoz pa manjši za 0,6%, pokritost uvoza z izvozom je bila 97%.

V obdobju I – VI 2013 / I – VI 2012 je bila industrijska proizvodnja v Sloveniji manjša za 0,2%, v predelovalnih dejavnostih je bila manjša za 2,1% v C/24 – proizvodnja kovin je bila manjša za 0,1%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov razen strojev in naprav je bila večja za 1,7%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov je bila večja za 5,7%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav je bila večja za 0,9%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav je bila manjša za 3,7%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic je bila manjša za 16,3%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil je bila manjša 49,4%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav je bila manjša za 2,8%.

V prej navedenem obdobju je bila prodaja v slovenski industriji za 2,2% manjša (enako v predelovalnih dejavnostih), v C/24 – proizvodnja kovin je bila manjša za 0,5%, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav je bila večja za 2,1%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov je bila večja za 5,9%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav je bila manjša za 0,6%, v C/28 – proizvodnja drugih strojev in naprav je bila manjša za 1,7%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic je bila manjša za 16,7%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil je bila manjša za 36,3%, v C/33 –

popravila in montaža strojev in naprav je bila manjša za 2,0%.

V prej navedenem obdobju so bile zaloge v slovenski industriji za 2,7% manjše (enako v predelovalnih dejavnostih), v C/24 – proizvodnja kovin so bile nespremenjene, v C/25 – proizvodnja kovinskih izdelkov brez strojev in naprav so bile manjše za 5,3%, v C/26 – proizvodnja računalnikov, elektronskih in optičnih izdelkov so bile manjše za 10,8%, v C/27 – proizvodnja električnih naprav so bile manjše za 3,3%, v C/29 – proizvodnja drugih strojev in naprav so bile večje za 8,3%, v C/29 – proizvodnja motornih vozil, prikolic in polprikolic so bile manjše za 1,5%, v C/30 – proizvodnja drugih vozil in plovil so bile manjše za 42,6%, v C/33 – popravila in montaža strojev in naprav so bile manjše za 21,1%.

Povprečna mesečna bruto plača v državi je bila za junij 2013 1.495,45€ (realno nižja za 2,6% na junij 2012) in neto 982,72€ (realno nižja za 1,8% na junij 2012).

V obdobju I – VI 2013 / I – VI 2012 je bila v zasebnem sektorju povprečna mesečna bruto plača za 0,1% višja, v javnem sektorju pa za 2,0% nižja (v sektorju država je bila nižja za 3,5%).

V juniju 2013 se je stopnja registrirane brezposelnosti znižala za 0,2 odstotni točki na 12,8%. Aktivnega prebivalstva je bilo 913.064 oseb od tega delovno aktivnih 796.461 oseb in 116.603 brezposelnih oseb.

Cene industrijskih proizvodov so se od junija 2012 do junija 2013 znižale za 0,3% (cene prodaje na tujih trgih so se znižale za 0,6%, od tega so se na evrskem območju znižale za 0,8%, zunaj evrskega območja pa so se znižale za 0,3%), cene industrijskih proizvodov prodanih na domačem trgu so se zvišale za 0,1%.

Vrednost kazalnika zaupanja potrošnikov je bila v avgustu 2013 za 2 odstotni točki višja kot v avgustu 2012 in prav tako za 2 odstotni točki višja od povprečja lanskega leta.

Po prvi letni revizijski oceni je bil BDP v tekočih cenah za leto 2012 nižji za 2,5% ob 3,8% manjši domači potrošnji in 6,5% manjših bruto investicijah. Bruto dodana vrednost je bila v predelovalnih dejavnostih manjša za 2,9%.

V 2. četrtletju se je BDP 2013 / 2012 zmanjšal za 1,7%, v I. polletju 2013 pa za 3,2%. Dodana vrednost se je v predelovalnih dejavnostih zmanjšala za 2,1%.

Mesečni TOM v septembru ostaja 0,2%, letni pa se je zvišal na 2,46%.

Cene uvoženih proizvodov so bile v juliju 2013 za 1,3% višje kot pred letom dni (uvoženi proizvodi iz evrskega območja so se podražili za 1,6%, zunaj evrskega območja pa so se podražili za 0,7%).

V avgustu 2013 je bila mesečna inflacija 0,3%, od I – VIII 2013 je bila 1,4%, VIII 2013 / VIII 2012 je bila 2,1%, VIII 2013 – IX 2012 / VIII 2012 – IX 2011 je bila 2,3%.

V študijskem letu 2012 / 2013 je v višješolsko in visokošolsko izobraževanje vpisanih 97.706 študentov ali skoraj 6.300 manj kot v študijskem letu 2006 / 2007. V koledarskem letu 2012 je na višjih strokovnih in visokošolskih zavodih diplomiralo 20.596 študentov.

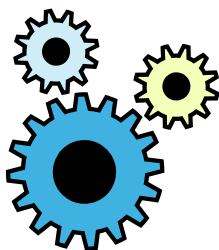
Poslana strokovna gradiva

- Dostojno delo za delavce v industrijskih sektorjih
- Iz delovne projekcije prebivalstva Slovenije
- Sindikalna lista Avgust 2013
- Plače Junij 2013

Aktivnosti sindikalnih podružnic

- Alukomen Holding, Komen: stavka za izplačilo plač in drugih zapadlih prejemkov
- PE Kondenzatorji Semič: problem neenakomerne razporeditve inčasne prerazporeditve delovnega časa
- LEDINEK LESTRO in LEDINEK Inženiring, Hoče: problem zamujanja izplačil plač in regresa za letni dopust
- Skupina HIDRIA: predlog sprememb in dopolnitev korporacijske KP
- Vse: OKROŽNICA – ureditev po 42. a členu KPD za elektroindustrijo Slovenije (izvzemanje sestavin plače iz minimalne plače).

Iz Ur.l. RS

- Št. 63 z dne 26.9.2013: Zakon o finančnem poslovanju, postopkih zaradi insolventnosti in prisilnem prenehanju (uradno prečiščeno besedilo) (ZFPPIPP – UPB7), Zakon o interventnih ukrepih na podlagi trga dela in starševskega varstva (ZIUPTDSU), Zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela (ZUTD – B), Sklep o uskladitvi višin minimalnega dodatka (od 1.7.2013 dalje znaša 265,22€).

Pojasnilo 39. člena ZUTD –A (Ur.l. RS ŠT. 21/23)

Kot že vemo, 39. člen ZUTD – A določa višino prispevka delodajalca za primer brezposelnosti. Delodajalec, ki sklene z delavcem pogodbo o zaposlitvi za nedoločen čas, je oproščen plačila prispevka delodajalca za primer brezposelnosti za dve leti. Če pa delodajalec sklene z delavcem pogodbo ozaposlitvi za določen čas, pa plačuje prispevek za zavarovanje za primer brezposelnosti v višini 5 – kratnika zneska, določenega v zakonu, ki ureja prispevek za socialno varnost, ves čas trajanja zaposlitve za določen čas. V primeru, da se nova pogodba o zaposlitvi sklene tekom meseca (po 1. v mesecu) in nova pogodba pomeni hkrati tudi drugačen način obračunavanja in plačevanja prispevka delodajalca za brezposelnost, je potrebno prispevek obračunati in plačati ločeno za obdobje sklenitve pogodbe za določen čas in nedoločen čas.

Rekli so

Štefan Pavlinjek, predsednik Obrtne zbornice Slovenije: »Tisti hip, ko postanejo zbornice šibke, se okrepijo sindikati«.

(2) Iz zgodovine sindikalnega gibanja na Slovenskem (vir: Prispevek za zgodovino sindikalnega gibanja na Slovenskem, prof. dr. Miroslav Stiplovšek)

Osnovna značilnost sindikatov je njihova velika številčna moč v primerjavi z drugimi vrstami delavskih organizacij (politične, kulturne, posvetne, športne...). Njihova poglobljena vloga je bila že ob

nastanku boj za izboljšanje gmotnega položaja in delovnih pogojev oz. socialno ekonomskih razmer – t.j. dejavnost za neposredne in takojšnje koristi delavstva. Pomembna je bila razvejanost mreže sindikalne organiziranosti, ki so s temeljnimi organizacijami, podružnicami, aktivni, skupinami in plačilnicami segali neposreden v same tovarne. Zaradi številčne moči so sindikati zbrali tudi precejšnja sredstva, s katerimi so si lahko ustvarili svoj profesionalni kader in izdajali svoje časopise / novice. Sindikalne strokovne organizacije so postale (po K. Marxu) »množično zbirališče odpora proti nasilju kapitala.

Ne glede na različne razvojne stopnje strokovnega sindikalnega gibanja tako v organizacijskem kot akcijskem pogledu, so bili sindikati v vsakem obdobju pomemben dejavnik boja organiziranih delavcev proti prevladi kapitala.

VI. državno prvenstvo SKEI Slovenije – memorial Franca Trbuca v lovu rib s plovcem

Državno prvenstvo SKEI Slovenije v lovu rib s plovcem je v letošnjem letu organizirala ReO SKEI Zasavje. Izvedeno je bilo 31.8.2013 na ribniku v Zagorju ob Savi. Prisotni so bili ribiči iz ReO SKEI: Velenja, Ptujja, Zasavja, Posočja, Koroške, Pomurja, Ljubljane, KNO, Celja in Gorenjske. Ekipno so se na prvo mesto uvrstili ribiči člani SKEI iz Velenja, drugi so bili Ptujčani, tretji pa Zasavčani. Najboljši med posamezniki je bil kolega Albin Lesjak iz Koroške, drugi je bil Viktor Slameršek iz Ptujja in tretji Darko Merčnik iz Pomurja.

